

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2012. október havi helyzetéről*

2012. november

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének 2012. októberi adatai

2012. október hónapjában az államháztartás központi alrendszerének hiánya 112,3 milliárd forintban alakult. Ezen belül a központi költségvetés 100,6 milliárd forintos, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 42,9 milliárd forintos deficittel, az elkülönített állami pénzalapok pedig 31,2 milliárd forintos szufficittal zártak. A 2012. október havi hiány alakulásában a november eleji munkaszüneti napok miatti októberre előrehozott bér és családi támogatások kifizetései játszottak szerepet, melyek összességükben 134,8 milliárd forintot tettek ki. (A „négynapos”, november eleji ünnep miatt október végére kellett előrehozni e kifizetéseket ahhoz, hogy azok a kedvezményezettekhez november 5-ig biztosan megérkezzenek. Ez értelemszerűen ekkora összeggel rontja az októberi – és javítja majd a novemberi – pénzforgalmi egyenleget.)

E tételek nélkül az államháztartás központi alrendszere 22,5 milliárd forint többlettel zárta volna az október hónapot. 2011. október hónapjában az államháztartás központi alrendszerének szufficitje 242,7 milliárd forint volt.

Az egyszeri tételektől megtisztított, vagyis azonos bázisú 2011. évi és 2012. évi központi alrendszeri október végi hiányok esetében az idei évi 78,2%-os mérték kedvezőbb lett a tavalyi 92,3%-nál.

Az államháztartás központi alrendszerének 2012. október végi hiánya 658,1 milliárd forintra teljesült, 2011. október végén e deficit 1327,8 milliárd forintot tett ki.

Központi költségvetés

Bevételek

A központi költségvetés október havi bevételei az előző év azonos hónapjához képest mintegy 23,8 milliárd forinttal alacsonyabb összegben alakultak. A főbb adóbevételek esetében az általános forgalmi adó és a jövedéki adó bevételek jelentősen elmaradtak a tavalyi évtől, míg a személyi jövedelemadó és az illetékbevételek meghaladták az előző évi összeget. A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei, valamint a kamatbevételek is nagyobb összegben teljesültek, mint az elmúlt év azonos időszakában.

Kiadások

A központi költségvetés október havi kiadásai közel 186 milliárd forinttal nagyobb összegben alakultak, mint az elmúlt év azonos hónapjában. A kiadások esetében a tavalyi évnél magasabb összegben teljesültek a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásai (a korhatár alatti ellátások átkerülése, valamint a családi támogatások előrehozott kifizetései miatt), a költségvetési szervek kiadásai (előrehozott bérkifizetések miatt), valamint az egyedi és normatív támogatások, a lakásépítési támogatások, a kezességvállalások és az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások.

A központi költségvetési szervek bevételeinek és kiadásainak alakulásában jelentős szerepet játszanak a megyei önkormányzatoktól az államhoz átkerült intézmények bevételei és kiadásai.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2012. októberében 99,8 milliárd forintot tettek ki, 27,8 milliárd forinttal kevesebbet, mint a 2011. év azonos időszakában, a kamatbevételek pedig 12,6 milliárd forintos szintet értek el, 4,1 milliárd forinttal többet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (87,2 milliárd forint) így összességében 31,9 milliárd forinttal lett kevesebb, mint az előző évben.

TB Alapok

A társadalombiztosítási alapok 2012. október havi 42,9 milliárd forintos hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 6,7 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 36,2 milliárd forintos deficitjéből tevődik össze. 2011. október hónapjában az Alapok együttes többlete 129,0 milliárd forintot tett ki. A két év összehasonlításánál fel kell hívni a figyelmet arra, hogy 2011. október hónapjában a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból egyösszegben 164,0 milliárd forintos bevétel folyt be a Nyugdíjbiztosítási Alapba, míg idén havonta kap támogatást az Alap 8,5 milliárd forintos összegben. A kiadások esetében a magasabb teljesülés a gyógyító-megelőző ellátásoknál kiutalt előrehozott bérkifizetéseknek köszönhető.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok október havi 31,2 milliárd forintos egyenlege kedvezőbben alakult az elmúlt év azonos időszakának értékéhez képest. A bevételek 24,7 milliárd forinttal magasabb összegben, a kiadások pedig 1,5 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek. A bevételek közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulásból befolyt bevételei, továbbá a költségvetési támogatások összegei lettek magasabbak.

Az államháztartás központi alrendszerének október végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2011. évi tény (1)	2011. I-X. hó tény (2)	tény=100 (2/1)	2012. évi törvényi módosított előirányzat (1)	2012. I-X. hó tény (2)	módosított előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 727,1	-1 257,0	72,8	-593,8	-729,4	122,8
bevétel:	8 342,2	6 789,8	81,4	9 549,0	7 403,9	77,5
kiadás:	10 069,3	8 046,8	79,9	10 142,8	8 133,3	80,2
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	69,2	80,2	115,9	52,9	132,9	251,2
bevétel:	428,8	366,6	85,5	438,4	404,2	92,2
kiadás:	359,6	286,4	79,6	385,5	271,3	70,4
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-83,7	-151,0	180,4	-35,3	-61,6	174,5
bevétel:	4 451,6	3 558,9	79,9	4 449,7	3 745,0	84,2
kiadás:	4 535,3	3 709,9	81,8	4 485,0	3 806,6	84,9
EGYENLEG ÖSSZESEN	-1 741,6	-1 327,8	76,2	-576,2	-658,1	114,2
bevétel:	13 222,6	10 715,3	81,0	14 437,1	11 553,1	80,0
kiadás:	14 964,2	12 043,1	80,5	15 013,3	12 211,2	81,3
Korrigált egyenleg összesen *	-1 444,4	-1 333,2	92,3	-918,2	-717,6	78,2
bevétel:	12 655,2	10 210,9	80,7	14 095,1	11 358,8	80,6
kiadás:	14 099,6	11 544,1	81,9	15 013,3	12 076,4	80,4

- * A korrigált 2011. évi ténytörvények és a 2012. évi törvényi módosított előirányzati számok az összehasonlíthatóság érdekében kerülnek bemutatásra. A korrekciós tételek a következők: a Nyugdíjreform és Adósságsökkentő Alapból származó 2011. évi bevétel (459,0 milliárd forint), a pénzügyi szervezetek és egyes ágazatok különadói (2011. évben együttesen 358,0 milliárd forint, 2012. évben 342,0 milliárd forint), az Európai Bíróság döntése miatti áfa-visszatérítések 2011-ben (a bírósági ítélet időpontjában fennálló görgetési állomány visszafizetésének és a visszaigénylési szabályok megváltozásának együttes hatásaként a pénzforgalomban közel 250 milliárd forint, az uniós módszertan szerint 198,3 milliárd forint), továbbá a megyei önkormányzatok és a MÁV Zrt. adósságainak átvállalása 2011-ben (együttesen 246,0 milliárd forint), az MFB Zrt. eredeti terven felüli tőkeemelése 2011-ben (120,0 milliárd forint), valamint a MOL Nyrt. részvényeinek megvásárlása a 2011. évben (498,6 milliárd forint). A 2012. I-X. havi korrigált adatok mindezekben felül tartalmazzák a november eleji munkaszüneti napok miatti előrehozott, összességükben 134,8 milliárd forintot kitevő kifizetéseket is.

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK
FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. Október hónapban **társasági adó** címén a központi költségvetésben 26,2 milliárd forint bevétel keletkezett, mely a 30,6 milliárd forintos befizetés és a 4,4 milliárd forint kiutalás különbözeteként képződött. Az egyenleg a tavalyi év azonos időszakához képest 0,1 milliárd forinttal teljesült alacsonyabban: a befizetések 1,6 milliárd forinttal (5,0%-kal), a kiutalások pedig 1,5 milliárd forinttal (25,4%-kal) csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A csökkenés háttérében a túlfizetéssel rendelkező adózók nem teljesített adóbefizetései állnak.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben 2,1 milliárd forint bevétel realizálódott. Ez az összeg 0,1 milliárd forinttal alacsonyabb a 2011. október havi bevételnél.

A **cégautóadóból** október hónap során 7,3 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2011. év azonos időszakát 48,4%-kal haladja meg.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év tizedik hónapjában 1,2 milliárd forint kiutalása történt meg. Ez az összeg a 2011. évi októberi kiutalást jelentősen meghaladta, melynek oka, hogy egy jelentős adózó az e soron lévő túlfizetését átvezetette másik adónemre.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** a tárgyhónapban 30,0 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adózók 2012. október hónapban 3,5 milliárd forinttal (10,3%-kal) kevesebb adót fizettek be, mint a 2011. év azonos időszakában. A csökkenésben két ellentétes hatás együttesen érvényesült: egyrészt kisebb lett az adóalanyi kör, másrészt 2012. január 1-jével az EVA kulcsa 30%-ról 37%-ra emelkedett.

Az **energiaadóból** 0,6 milliárd forint folyt be a központi költségvetés számlájára, amely összeg 0,1 millió forinttal (14,9%-kal) alacsonyabb a 2011. októberi bevételnél. A csökkenés háttérében az előző év azonos időszakához képest a kiutalások 14,6%-kal magasabb teljesülése játszott szerepet.

A **környezetterhelési díj** mérleg soron a jóváírások és terhelések egyenlegeként 0,9 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év október hónapi eredményével közel azonos.

Bányajáradék címén szeptemberben 7,2 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A 2011. októberi adathoz képest 1,6 milliárd forinttal, azaz 19,1%-kal volt alacsonyabb a bevétel. A bevétel csökkenésének háttérében elsősorban a gázértékre bevezetett felső korlát, a nyersolaj világpiaci árának csökkenése, valamint a forint dollárral szembeni erősödése áll.

Játékadóból az év tizedik hónapjában 2,7 milliárd forint bevétel keletkezett a központi költségvetésben, amely 1,5 milliárd forinttal (37,1%-kal) alacsonyabb a 2011. évi azonos havi befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron október hónapban 1,9 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg a tavaly októberi összeget 0,8 milliárd forinttal (68,2%-kal) haladta meg. Ezen a mérlegsoron a NAV által beszédett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételek** mérlegsoron jelennek meg a költségvetési törvény 13. §-ának (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek. Október hónapban 34,4 milliárd forint bevétel volt a költségvetésnek, mely összeg 12,0 milliárd forinttal magasabb a tavalyi értéknél. 2012. január 1-jétől hatályba lépett az új környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény, melynek következtében megváltoztak a díjtételek, szűkültek a kedvezmények és változott az adózói kör is.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron októberben a központi költségvetésnek 0,2 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg elmaradt a tavalyi év azonos időszakától, az adózóknak ebben a hónapban nem volt előlegfizetési kötelezettségük.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** ugyanezen időszakban 69,0 milliárd forint bevétel folyt be. Ez a bevétel a tavalyi év azonos időszakának bevételét 2,2%-kal haladta meg. A befizetések több mint a fele (54,4%-a) az energiaellátó vállalkozásoktól származott.

2. Októberben az **általános forgalmi adóból** 150,6 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbinál 91,1 milliárd forinttal, 37,7%-kal volt alacsonyabb. Az elmaradás hátterében a termelési-értékesítési lánc több köztes szereplőjének, illetve az exportra termelő ágazatoknak a kedvezőtlenebb áfaalap bevállása, valamint a gabonatermékekre bevezetett fordított adózás negyedéves bevállókra gyakorolt egyszeri negatív pénzforgalmi hatása áll. A bruttó befizetés 379,0 milliárd forint (a bázishoz képest 5,5 milliárd forinttal több), a visszautalás pedig 228,4 milliárd forint (a bázishoz képest 96,6 milliárd forinttal magasabb) volt. A bevétel 83,9%-a a belföldi áfabevételekből, 10,4%-a az importáfa-befizetésekéből, míg 5,7%-a a dohánygyártmányok áfabefizetéseiből származott.

A **jövedéki adóból** realizált bevétel október hónapban 75,5 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételhez képest 13,4 milliárd forinttal, 15,1%-kal alacsonyabb volt. Az üzemanyagok esetében 44,3 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, ami közel megegyezik (99,6%) a bázishavi bevétellel. A dohánygyártmányok jövedéki adója (23,6 milliárd forint) 11,3 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2011. október havi bevételénél (34,9 milliárd forint), melynek oka a tavalyi év novemberi jövedéki adóemelést megelőző készletezés hatása. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 7,4 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely megegyezik a bázisidőszaki összeggel.

A **regisztrációs adóból** az év tizedik hónapjában 1,2 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 39,0%-a a tavalyi év azonos időszaki teljesítésének. A bázishoz képesti csökkenés a regisztrációs adótételek 2012. január 1-jétől hatályos 30-80%-os csökkenésének tulajdonítható.

A **távközlési adóból** október hónapban 3,0 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A távközlési adó új adónem, amely 2012. július 1-jétől hatályos, az első befizetési kötelezettség szeptemberben keletkezett.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele október hónapban 128,5 milliárd forint volt, amely a 131,9 milliárd forintos bruttó befizetés és a 3,4 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 13,2 milliárd forinttal, 11,4%-kal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. 2012 októberében az előző év azonos hónapjához képest a befizetések 15,0 milliárd forinttal (28,4%-kal), míg a kiutalások 1,8 milliárd forinttal (22,9%-kal) növekedtek. A magasabb teljesülés háttérében az adórendszer átalakításának hatása és az elvárt béremeléssel összefüggő bérfolyamlat áll.

Az **illetékbefizetések** októberi – a tavalyi év tizedik havi bevételéhez viszonyítva 20,8%-kal, 1,2 milliárd forinttal magasabb – összege 7,3 milliárd forintot tett ki. A növekedés jórészt a megyei önkormányzatok támogatási rendszerének változásával hozható összefüggésbe. A megyei önkormányzatok 2012 januárjától már nem részesülnek e jogcím bevételéből, helyette normatív támogatás érvényesül.

A **magánszemélyek jogviszonyának megszűnéséhez kapcsolódó** egyes jövedelmekre bevezetett 98%-os **különadóból** a központi költségvetésnek szeptemberben 46,0 millió forint bevétele keletkezett.

4. A **központi költségvetési szervek bevételei** októberben 148,2 milliárd forintot tettek ki, amely mintegy 65,2 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi bevételeket. Az eltérést okozó számos tényező közül kiemelhető, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által 2012 októberében az intézményeknek utalt támogatás mintegy 46,7 milliárd forinttal magasabb volt, mint a 2011. év azonos időszakában. Az átutalt összeg (61,6 milliárd forint) tartalmazta a 2012. november elején esedékes jóváírás 60%-át az októberi béreknek a tárgyhoz végén esedékes kifizethetősége érdekében. Az intézményi bevételeket növelte még 2012-ben mintegy 5,9 milliárd forint összegű autópálya-matrica díj is, amely 2011-ben még az útpénztár fejezeti kezelésű előirányzatban jelent meg bevételként. Szintén a 2012. évi bevételeket emelték még kormányhatározatok alapján történt maradvány-átvételek is mintegy 2,1 milliárd forintos összegben. Áttekintve a havi bevételeket, a közhatalmi és intézményi működési bevételek összesen 48,4 milliárd forintot tettek ki, a különféle működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök és támogatásértékű bevételek pedig összesen 89,8 milliárd forint körül alakultak, jelentősen meghaladva az egy évvel korábbi bevételeket. Az előző évi előirányzat-maradvány átvételek is lényegesen magasabban alakultak a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** címén októberben 119,9 milliárd forint folyt be, ez az előző évi októberi bevételnek mintegy

119,8%-a. A *nem uniós bevételek* esetében októberben több mint 6,9 milliárd forintos bevétel keletkezett, amely elmaradt az előző év azonos időszakában befolyt bevételektől. A lényeges eltérést elsősorban a 2011. évi kifizetések alakulása (például jóváírás a TÁMOP részére az MPA Alapszámláról, az útpénztár törvényi sorra utalt autópálya-matrica díj) okozta. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei között az *EU támogatás* októberben 113 milliárd forintot tett ki, mely közel 30 milliárd forinttal több az előző év azonos időszakában keletkezett bevételeknél. A növekedés jelentős részben abból fakad, hogy a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (Új Széchenyi Terv) Környezet és Energia Operatív Program 1. „Egészséges, tiszta települések” prioritása esetében a korábbi hónapokban elmaradt bevételek utólagos közösségi hozzájárulás rendezése október hónapban megtörtént. Összességében tehát 105,1 milliárd forint összegű bevétel keletkezett az Új Széchenyi Terv előirányzatán. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program) és a Halászati Operatív Program keretében összesen 5,7 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra. A Kohéziós Alapból megvalósuló környezetvédelmi projekt időközi kifizetéseihez kapcsolódó uniós bevétel 2,1 milliárd forint összegben jelent meg a XIX. Uniós fejlesztések fejezetben.

6. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** októberben 6,1 milliárd forint körül alakultak, amely közel 0,3 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának befizetéseitől. Az idei októberi befizetés elsősorban a költségvetési törvényben a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettségek teljesítéséből származott (Nemzeti Közlekedési Hatóság, Magyar Energia Hivatal, Magyar Bányászati és Földtani Hivatal, Országos Atomenergia Hivatal, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ, Földmérési és Távérzékelési Intézet). Ezekből kiemelkedett a Nemzeti Közlekedési Hatóság közel 5,6 milliárd forintos befizetése.
7. **A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alaphoz történő hozzájárulás** 2012-től új befizetési kötelezettséget jelent, melyet a Nyugdíjbiztosítási Alapnak kell teljesítenie. 2012-ben létrehozták a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapot, amely tartalmazza a korhatár alatti ellátásokat is. Ezen ellátások 2012. január elseje előtt a Nyugdíjbiztosítási Alapból kerültek kifizetésre. A profiltisztítást követően a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapba került korhatár alatti ellátások finanszírozásához a Nyugdíjbiztosítási Alap havonta közel 1,5 milliárd forinttal járul hozzá.
8. **A helyi önkormányzatok befizetései** címen ebben a hónapban a teljesítés 509,2 millió forint volt. Ez a sor a tárgyévvel megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az Állami Számvevőszék ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit tartalmazza, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát.
9. **Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** októberi összege 1,2 milliárd forint volt, amelynek meghatározó része (közel 1 milliárd forint) a hasznosítási jellegű bevételekből (bérleti és vagyonkezelői díjakból) származott. A tavalyi októberi

bevételek közel 1,9 milliárd forintos nagyságrendjét egy egyszeri, tőkekivonásból származó tétel (1,3 milliárd forint) határozta meg. Az ezen felüli tételek összetétele hasonló az ideihez, így ez év októberében is a szokásos vagyongazdálkodási bevételek magasabb összege volt a jellemző.

10. A költségvetés **kamatbevételei** októberben 12,6 milliárd forintot tettek ki. Ebből közel 4,9 milliárd forintot fizetett az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után. A forint-államkötvények kamataként 7,7 milliárd forint összegű bevétel jelenik meg a költségvetésben. A devizában fennálló követelések után minimális bevétel (24 millió forint) származott októberben. A 2012. októberi bevételek összege magasabb az egy évvel korábinál (8,5 milliárd forinttal), ami alapvetően két tényező eredménye: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 2,3-szerese a tavalyinak, ugyanakkor a devizában fennálló követelések kamatbevétele töredéke a 2011-es bevételnek (3,0 milliárd forint tavaly, illetve 24 millió forint idén).
11. Az **egyéb bevételek** október hónapban 564 millió forintot tettek ki. A sok apró bevétel közül kiemelendő a korábban érvényesített kezességek visszafizetéséből befolyt 221 millió forint.
12. Az **egyéb uniós bevételeken** belül a vámhozzájárulás Magyarországot illető 25%-aként 760,9 millió forint folyt be a központi költségvetésbe. Az uniós támogatások utólagos megtérülése során közel 1 milliárd forint került elszámolásra, mely több tételből állt össze: a korábban hazai projektként indult, majd uniós finanszírozásba vont közlekedési beruházások Európai Bizottság által utólagosan átutalt összege (123,9 millió forint), a Kohéziós Alapból finanszírozott pécsi csatornafelújítás környezetvédelmi projektje utolsó 20%-ának uniós megtérülése (835,2 millió forint), végezetül a Youth for Europe program 1997-1999 közötti időszakához kötődő, az elszámolásokat követően Magyarországot megillető összeg egyszeri átutalása (80,6 millió forint) volt.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege októberben 28,8 milliárd forintot tett ki, amely összeg 60,5%-kal haladja az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. Az összegből a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítésére 15,2 milliárd forint, a helyközi személyszállítási közszolgáltatások költségtérítésére 12,8 milliárd forint, a bányabezárás jogcímére 750 millió forint, míg a mecseki uránbányászok baleseti járadékainak és egyéb kártérítési kötelezettségeinek átvállalására 41 millió forint kifizetés történt. A tavalyi évet meghaladó teljesítés oka az, hogy míg a 2011. év azonos időszakában a MÁV Zrt. részére nem történt kifizetés, addig az idei évre vonatkozó vasúti pályaműködtetési szerződés alapján – figyelembe véve a 291/2012. (X. 15.) Korm. rendeletben foglaltakat is, amely jelentősen megemelte a társaság által 2012-ben igényelhető költségtérítés összegét – az idei év e hónapjában is történt a részére folyósítás.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. §-ának (4) bekezdése értelmében a Magyar Állam évente

közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az Állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg az Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a közszolgálati hozzájárulás címről ebben a hónapban 5,2 milliárd forint kifizetés történt.

3. A **fogyasztói árkiegészítésre** fordított kiadások összege októberben 8,9 milliárd forintot tett ki, amely összeg 7,9%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. A magasabb teljesülést a kedvezményes utasforgalom változásának, illetve az ártámogatási rendszer 2012. július 1-jétől történt átalakításának (a fogyasztói árkiegészítést szociálpolitikai menetdíj támogatás váltotta fel) együttes hatása magyarázza. Mindezekon felül a nagyobb kifizetés abból is adódik, hogy egy, a tárgy hónapot megelőző hónapra tervezett visszaigénylés kifizetése a tárgy hónapot elejére húzódott át.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások októberben 10,3 milliárd forintot tettek ki, amely összeg az előző év azonos időszakában történt teljesítési érték közel négyszeresének felel meg. Az eltérés a támogatási jogcímek folyósítási rendjének szabályozásából, és abból adódik, hogy egyes támogatási jogcímekre – az áthúzódó hatást is figyelembe véve – a bázishoz képest magasabb összegű kifizetés történt. Továbbá az elmúlt egy évben bevezetett lakástámogatási jogcímekre is a korábbiakhoz képest jelentősebb mértékű kifizetés történt.
5. 2012-től a **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatások, a jövedelem pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások, valamint a különféle jogcímen adott térítések mellett már tartalmazza a korhatár alatti ellátásokat is. Ezen ellátások 2012. január elseje előtt a Nyugdíjbiztosítási Alapból kerültek finanszírozásra. A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból októberben összesen 102,1 milliárd forintot fizettek ki, melyből a fentebb említett korhatár alatti ellátásokra mintegy 21,6 milliárd forintot fordítottak. Ebből a szolgálati járandóságok (fegyveres testületek szolgálati nyugdíjának átalakítását követően létrejött ellátás) 7,1 milliárd forintot, a korhatár előtti ellátások (különféle korhatár előtti öregségi nyugdíjak átalakítását követően létrejött ellátás) pedig 14,5 milliárd forintot tettek ki. A családi támogatásokra októberben összesen 70,7 milliárd forint került átutalásra a folyósítást végző szervek részére, amely mintegy 1,9-szerese az előző év azonos időszaka kiadásainak. Ezt a november havi munkaszüneti napok miatti előrehozott utalások (34,5 milliárd forint) magyarázzák. Így ezen családi támogatásokból családi pótlékra mintegy 55,7 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 10,9 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra pedig 2,6 milliárd forintot utaltak át. A jövedelem pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra októberben kifizetett összegek (közel 7,5 milliárd forint) mintegy 67,9%-át tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak. A rokkantsággal, egészségkárosodással, megváltozott munkaképességgel összefüggő ellátások ugyanis 2012-től az Egészségbiztosítási Alapból folyósított rokkantsági, rehabilitációs ellátások részet képezik. Ugyanakkor e körben is sor került a novemberi kifizetések előrehozására közel

2,6 milliárd forintos összegben. Így fogyatékosági támogatásra és vakok személyi járadékára a szokásos dupláját, mintegy 5,1 milliárd forintot folyósítottak e hónapban. A különféle jogcímen adott térítések esetében az októberi folyósítás 2,3 milliárd forintot tett ki, melyből közgyógyellátásra közel 1,7 milliárd forintot utaltak át.

6. A **költségvetési szervek kiadásai** októberben 311,1 milliárd forintot tettek ki, amely 67,6%-kal, mintegy 125,4 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi kiadásokat. Ebben számos tényező játszott szerepet, melyből kiemelhető, hogy a bérjellegű függő tételekkel együtt számított személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra (munkaadókat terhelő járulékokra) fordított összegek (186,1 milliárd forint) 93,1 milliárd forinttal magasabban alakultak idén, mint tavaly. Ez elsősorban a 2012. október havi bérek október végén történő utalásából (56,6 milliárd forint), illetve a 2012. január 1-jétől és 2012. május 1-jétől központi költségvetési szervként működő megyei önkormányzati intézmények bérfizetéséből következett. Emellett a 2012. évi kiadásokat növelte még a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központnál (Közlekedési feladatok és programok címén) 8,1 milliárd forintnyi kifizetés, melyből 6,6 milliárd forint különböző útépítő cégek (elsősorban a Magyar Közút Nonprofit Zrt.) működésének támogatására szolgált. Összesen mintegy 6,0 milliárd forintnyi, döntően ár- és belvízvédelmi kiadás jelentkezett európai uniós pályázatokhoz kapcsolódóan az Országos Vízügyi Főigazgatóságnál, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságnál, valamint az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságnál. Mintegy 1,4 milliárd forintot tett ki például a Honvédkórháznál a kórház adósságrendezéséhez kapcsolódó kifizetés. A kiadásokat áttekintve - az előbb említett személyi juttatásokon és szociális hozzájárulási adón túlmenően - e hónapban dologi és egyéb folyó kiadásokra mintegy 93,3 milliárd forintot, intézményi beruházási kiadásokra pedig 17,7 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a különféle támogatásértékű kiadások és az államháztartáson kívülre irányuló pénzeszközátadások, ellátottak pénzbeli juttatásai, maradvány-átadások, felújításokra fordított összegek tették ki.
7. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai** októberi teljesítése 180,9 milliárd forint volt, amely az előző évi októberi kiadásnak 100,8%-a. Ebből a *nem uniós forrásokból finanszírozott kiadások* 57,3 milliárd forintot tettek ki, amely az előző évi októberi kiadástól mintegy 15,2 milliárd forinttal maradt el. Az elmaradást számos tényező, elsősorban a 2011. évi kifizetések magasabb alakulása magyarázza. 2011 októberében például az útpénztár törvényi sorról 6,1 milliárd forint került kifizetésre, továbbá 4,2 milliárd forintot utaltak át a Belügyminisztérium „Közfoglalkoztatás támogatása” fejezeti kezelésű előirányzatáról a megyei kormányhivatalok részére. 2011 októberében az autópálya rendelkezésre állási díj fejezeti kezelésű előirányzat terhére 1,2 milliárd forinttal magasabb összeget fizettek ki, mint idén. Idén októberben a következő törvényi sorokon voltak kiemelkedő összegű kifizetések: közoktatási célú humánszolgáltatásokra 10,4 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra 8,1 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatására

(kiegészítő támogatásokkal) 5,4 milliárd forint, átadásra nem került ingatlanok utáni járadéokra 3,9 milliárd forint, agrártámogatásokra (folyó kiadások és jövedelemtámogatások) 2,4 milliárd forint, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával összefüggő költségkompenzációra 2,1 milliárd forint. Októberben az *uniós előirányzatokból* a kedvezményezettek részére összesen 123,6 milliárd forintot fizettek ki, mely 15,0 milliárd forinttal több a tavalyi év azonos időszakának kiadásainál. A strukturális támogatásokra fordított 109 milliárd forint döntő részét a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (Új Széchenyi Terv) programjai (107,5 milliárd forint) tették ki. Ezen kívül említést érdemel még a Kohéziós Alapból finanszírozott, hosszabbítással érintett környezetvédelmi projekttel kapcsolatos kiadás 2,2 milliárd forint összegben. A vidékfejlesztési támogatások, ezen belül pedig az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program) címen összesen 9,6 milliárd forint összegű kiadás történt, a Halászati Operatív Program előirányzatain a kiadás 636,5 millió forint volt. Az operatív programok kifizetései az elmúlt két hónapban gyorsultak ugyan, azonban éves szinten alacsony a kiadások teljesülési szintje, mely a kiemelt projektek csúszásával, a kivitelezések, a közbeszerzési eljárások elhúzódásával, továbbá a kedvezményezetti oldalról elmaradó számlabenyújtással magyarázható.

8. **Az elkülönített állami pénzalapok támogatása címen** október hónapban 17,2 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
9. **A Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** előirányzat a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap költségvetési támogatásából tevődik össze. E célra idén októberben összesen 57,8 milliárd forintot fordítottak, amely 8,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának a kifizetéseit. 2012. október hónapban a Nyugdíjbiztosítási Alap az adórendszer átalakításával összefüggő pénzeszköz-átadás címen közel 8,5 milliárd forint költségvetési támogatásban részesült. A 2011. év ugyanezen időszakában viszont az Alap nem részesült költségvetési támogatásban, a kieső támogatást elsősorban a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból származó bevétel pótolta a 2011. év október - december hónapjaiban. Idén októberben az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átvett pénzeszközként 32,5 milliárd forint támogatásban részesült, amely 20,5 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakában kapott támogatástól. Ebben a nemzeti kockázatközösség körébe tartozó személyek után fizetett havi, személyenkénti hozzájárulás összegének a csökkenése játszott szerepet. A 2012-től bekövetkezett szerkezeti változások, profiltisztítás következtében viszont októberben mintegy 16,8 milliárd forintnyi költségvetési támogatást kapott az Alap a 2012-től hozzá átkerült korhatár alatti rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére.
10. **A helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások és SZJA) ebben a hónapban összesen 79,5 milliárd forintban teljesült.

Jelentősebb tételek:

- a települési önkormányzatokat megillető, a településre kimutatott személyi jövedelemadó: 9,2 milliárd forint;
 - a települési önkormányzatok jövedelem differenciálódásának mérséklése: 7,4 milliárd forint;
 - normatív hozzájárulások: 38,1 milliárd forint;
 - a központosított előirányzatok címről: 7,5 milliárd forint;
 - a települési önkormányzatok által fenntartott, illetve támogatott előadó-művészeti szervezetek támogatása: 841,6 millió forint;
 - normatív, kötött felhasználású támogatások: 13,0 milliárd forint;
 - a vis maior támogatás cím: 244,3 millió forint;
 - a megyei önkormányzatok működésének támogatása sorról: 396,2 millió forint;
 - a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2012. évi kompenzációjára: 2,7 milliárd forint
- kifizetés történt.

A települések egészséges ivóvízzel való ellátásának biztosításához szükséges fejlesztések megvalósításának támogatása címek terhére összesen 253,2 millió forintátcsoportosítása történt.

11. **Kamatkiadásokra** 2012. októberben 99,8 milliárd forintot fordított a költségvetés. A forintban fennálló adósság és követelések kamata 80,0 milliárd forintot tett ki. Ezen belül a forint államkötvények utáni 67,9 milliárd forint összegű kamatfizetés szinte teljes egészét a hiányt finanszírozó és adósságmegújító államkötvények terhei jelentették. A kincstárjegyek utáni 11,1 milliárd forintos kiadások nagyobb részét a diszkontkincstárjegyek kamatai (10,1 milliárd forint) jelentették. A kamatkiadások kisebb része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 19,8 milliárd forinttal terhelve októberben a költségvetést. Ebből 1,1 milliárd forintot a devizakötvények, 18,7 milliárd forintot a devizahitelek kamatterheként fizetett a költségvetés. A kamatkiadások az egy évvel korábbihoz képest jelentősen (21,7%) csökkentek.
12. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket. Erről a mérlegsorról ebben a hónapban 952,5 millió forint kifizetés történt.
13. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron október hónapban 438 millió forint kiadás teljesült. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 296 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 135 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 7 millió forintot fizettek ki.
14. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2012. októberében 1,4 milliárd forint kiadást jelentett, alapvetően a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. által a kkv-szektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák és az ún. „fészekrakó” lakáskezességek beváltásának következtében. A 2012. októberi kezességbeváltási kifizetések mértéke több mint 40%-kal haladja meg az egy évvel korábbi kiadásokét, melynek oka a kkv-szektor kezességbeváltásának növekedése. A

kifizetések összetétele hasonló a tavalyi adatokhoz, továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezeségekhez köthető a beváltások döntő része.

15. Az **egyéb kiadások** összege október hónapban 6,5 milliárd forintot tett ki. Ebből kiemelendő az adóbevallások feldolgozása és a kedvezményezettek igazolása alapján a személyi jövedelemadó 1%-ának közcélú felhasználására történő felajánlásokból a civil kedvezményezettek javára átutalt mintegy 5 milliárd forint. Az egyéb kiadásokon belül a *nemzetközi elszámolások kiadásaiként* októberben 254,8 millió forintot fizetett a költségvetés a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) felé alaptőke-hozzájárulás címén.
16. **Hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az októberben teljesített összeg 20,3 milliárd forint volt.
17. **Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** októberi összege 9,4 milliárd forint volt, amelyen belül a meghatározó tételeket az állami tulajdonú gazdasági társaságoknak nyújtott tőkeemelések 3,0 milliárd forintos, illetve a környezetvédelmi projektek 2,4 milliárd forintos összege adta. Jelentősebb kiadási tétel volt még a termőföldért fizetett életjáradék 0,9 millió forintos összege, az ingatlanprojektekre, illetve a PPP-konstrukciók kivásárlására fordított 0,7-0,7 milliárd forint, illetve a tulajdonosi joggyakorló társaságoknak folyósított 0,6 milliárd forint összegű működési támogatás. A tavaly októberi 2,2 milliárd forint összegű kiadások nagyságrendje jelentősen elmarad az ideitől. Az egy évvel korábbi kiadások összetétele hasonló az ideihez, de az ez évi, fent említett két milliárdos nagyságrendű kifizetés mértéke tavaly jelentősen alacsonyabb volt.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok október havi 31,2 milliárd forintos többlete a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 26,4 milliárd forintos, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 3,9 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 0,8 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 0,7 milliárd forintos többletéből, valamint a Bethlen Gábor Alap 0,6 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok október havi egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei 24,7 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulás bevételei lettek magasabbak az előző évinél az új szabályozásból adódóan. Ezen felül az Alap bevételeit növelték még a tavalyi évinél magasabb költségvetési támogatások is.

3. A kiadások alakulása

Az alapok kiadásai 1,5 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A kiadások közül – a szabályozás változásából adódóan – a Nemzeti Foglalkoztatási Alap álláskeresési ellátások kiadásai teljesültek

alacsonyabb összegben az előző év azonos hónapjához képest, továbbá a Bethlen Gábor Alap, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kiadásai is elmaradtak az előző év azonos hónapjához képest.

III. A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

Októberben a társadalombiztosítás két pénzügyi alapjának együttes hiánya 42,9 milliárd forint volt, ebből az Egészségbiztosítási Alap esetében a hiány 36,2 milliárd forintot, a Nyugdíjbiztosítási Alap esetében a deficit 6,7 milliárd forintot tett ki.

Egy évvel korábban az Alapok együttes egyenlege 129,0 milliárd forint többletet mutatott, ebből a Nyugdíjbiztosítási Alap többlete 128,1 milliárd forint, amit az magyaráz, hogy ebben a hónapban a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapból 164,0 milliárd forint nagyságú pénzeszközátadás történt.

2. A bevételek alakulása

A bevétel összege 372,1 milliárd forint, az előző év azonos hónapjához való hasonlításnál (497,3 milliárd forint) figyelembe kell venni az előző pontban említett egyszeri bevételként jelentkező pénzeszközátadást.

A bevételek közel háromnegyed része (74,2%) szociális hozzájárulási adó és járulék, a 276,2 milliárd forint összegű teljesítés 14,7 milliárd forinttal több az egy évvel korábbi értéknél.

A költségvetési támogatások és térítések képezték az összes bevétel 15,6%-át, ezek nagysága 58,2 milliárd forint, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 4,7 milliárd forint.

A késedelmi pótlékból és bírságból 1,1 milliárd forint bevétel származott, ez 0,2 milliárd forinttal kevesebb mint egy évvel korábban.

3. A kiadások alakulása

Októberben a két pénzügyi alap összes kiadása 415,0 milliárd forint volt, ami 46,7 milliárd forinttal több, mint az összehasonlított időszakban. A jelentős különbséget alapvetően a gyógyító-megelőző ellátások előirányzaton történt többletkifizetése (a munkarend alakulása miatt novemberről előre hozott kifizetés) magyarázza.

A nyugellátási kiadások adták az összes kiadás 52,8%-át, összegük 219,2 milliárd forint. Az előző év azonos hónapjával való összehasonlítást a finanszírozásban bekövetkezett lényeges változás (ún. profiltisztítás) nem teszi lehetővé.

A kiadások másik meghatározó súlyú csoportját képező természetbeni ellátásokra (gyógyító-megelőző ellátások, gyógyszer támogatási kiadások stb.) felhasznált összeg 132,9 milliárd forint volt, ami 36,5 milliárd forinttal több, mint 2011 októberében. Ez a növekedés döntően két ellentétes előjelű változás eredménye, a gyógyító-megelőző ellátások körében többletkifizetés, míg a gyógyszer támogatási kiadások esetében csökkenés történt.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra (rokkantsági és rehabilitációs ellátások, GYED, táppénz, stb.) 44,7 milliárd forintot fordított. A bázisidőszakhoz viszonyított közel háromszoros növekedést az okozta, hogy az idei év január 1-jétől a rokkantsági és rehabilitációs ellátások finanszírozása az Egészségbiztosítási Alapból történik.

A két alapkezelő működési kiadásainak összege közel 2,4 milliárd forint, ez mintegy 0,7 milliárd forinttal több, mint egy évvel korábban.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Októberben az Alap költségvetésének hiánya 6,7 milliárd forint volt. A 2011. év azonos hónapjában 128,1 milliárd forint volt az Alap költségvetési többlete, amit a Nyugdíjreform és Adósságsökkentő Alapból származó 164,0 milliárd forint nagyságú pénzeszközátadás magyaráz.

2. A bevételek alakulása

Októberben az Alap összes bevétele 228,8 milliárd forintot tett ki, ebből a meghatározó részt (93,8%) képviselő szociális hozzájárulási adó és biztosított járulék összege 214,6 milliárd forint volt. A bevétel 3,7 milliárd forinttal több volt, mint 2011 októberében az ezen a jogcímen keletkezett befizetés.

Az Alap bevételeit kiegészítő költségvetési támogatás nagysága 8,5 milliárd forint volt, ez a bevételek 3,7%-a. A bázisidőszakban ezen a jogcímen nem volt bevétel.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból (korkedvezmény, biztosítási járulék, egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher, megállapodás alapján fizetők járulékai stb.) 4,2 milliárd forint bevétel származott, az összehasonlított hónaphoz viszonyított növekedés 2,0 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

Az Alap október havi kiadásainak összege 235,5 milliárd forint volt, ebből a nyugellátásokra fordított kiadás 219,2 milliárd forintot tett ki.

Az egyéb kiadások nagysága 15,0 milliárd forintot tett ki, ebből meghatározó részt képez az Egészségbiztosítási Alapnak a rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére átadott 13,2 milliárd forint, valamint a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Alapnak átadott közel 1,5 milliárd forint.

A működési kiadásokra felhasznált összeg mintegy 1,4 milliárd forintot tett ki, egy évvel korábban ennél közel 0,4 milliárd forinttal volt kevesebb a kiadás.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A tárgyalt hónapot az Alap költségvetése 36,2 milliárd forintot kitevő hiánnyal zárta. Egy évvel korábban az Alap költségvetése 0,9 milliárd forint többletet mutatott.

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételeinek összege 143,2 milliárd forint volt, ami 28,3 milliárd forinttal több, mint 2011 októberében.

A bevételek valamivel több, mint kétötöd része (43,0%) a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származott. A 61,6 milliárd forint nagyságú teljesítés mintegy 11,0 milliárd forinttal haladta meg a bázisidőszak bevételeit.

Egészségügyi hozzájárulás címen 8,5 milliárd forint bevételhez jutott az Alap, ami közel kétszerese a bázisidőszaki értéknek (4,4 milliárd forint).

Az Alapot megillető költségvetési támogatás és térítés összege 49,8 milliárd forint volt, amely 3,7 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának összegétől.

Az egyéb bevételek összege 8,5 milliárd forint volt, ami 3,6 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi összeget. Az idetartozó bevételek közül a jelentősebbek: baleseti adóból 0,8 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 1,6 milliárd forint, valamint a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetéseiből 4,3 milliárd forint származott. Itt jelenik meg az egészségügyi szolgáltatók egyéb visszafizetése, melynek összege mintegy 1,2 milliárd forint.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére a Nyugdíjbiztosítási Alaptól átvett pénzeszköz nagysága 13,2 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

A kiadások összege 179,4 milliárd forint volt, a 2011. év azonos hónapjához viszonyított növekmény 65,4 milliárd forint. A növekedés nagy része a gyógyító-megelőző ellátás többletkiadása, melyet a november hónapról előrehozott bérfizetés miatti előfinanszírozás (40,6 milliárd forint) magyaráz.

A legnagyobb kiadási előirányzatot jelentő gyógyító-megelőző ellátásokra 103,1 milliárd forintot fizetett ki az Alap, ez mintegy 72%-kal haladta meg az összehasonlított időszak értékét. A gyógyszer-támogatásra fordított kiadás 24,3 milliárd forint volt, amely számottevően, mintegy 6,3 milliárd forinttal kevesebb, mint a viszonyítási alapnak tekintett hónap.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások nagysága 28,6 milliárd forint volt.

A gyermekgondozási díjra kifizetett összeg 7,3 milliárd forintot tett ki, ez minimális összeggel, 0,3 milliárd forinttal több volt, mint a bázisidőszakban. A táppénzkiadások nagysága 4,6 milliárd forint volt, ami csupán 0,4 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakát.

A működési kiadásokra felhasznált összeg mintegy 1,0 milliárd forintot tett ki, egy évvel korábban ennél közel 0,3 milliárd forinttal volt kevesebb a kiadás.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

Az előzetes adatok szerint október végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(mrd Ft)	2011		2012		Változás	
	záró	%	október	%	mrd Ft	százalékpont
Deviza	10.170,4	48,5%	8.471,5	40,7%	-1.698,9	-7,86%
Állampapír	5.712,3	27,3%	5.076,0	24,4%	-636,3	-2,89%
Hitel	4.458,1	21,3%	3.395,5	16,3%	-1.062,6	-4,97%
Forint	10.362,2	49,4%	11.970,9	57,5%	1.608,7	8,02%
Állampapír	9.771,4	46,6%	11.394,1	54,7%	1.622,7	8,07%
Hitel	590,8	2,8%	576,8	2,8%	-14,0	-0,05%
Összesen	20.532,6	98,0%	20.442,4	98,1%	-90,2	0,16%
Egyéb kötelezettségek	422,9	2,0%	386,7	1,9%	-36,2	-0,16%
Mindösszesen	20.955,5	100,0%	20.829,1	100,0%	-126,4	0,00%

Októberben került sor a magán-nyugdíjpénztári rendszerből a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépők Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alaphoz átadott állampapírvagyonának bevonására. Ennek keretén belül 31,1 milliárd forint értékű forint-állampapír és 0,1 milliárd forint értékű deviza-állampapír került át a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alaphoz, ami októberben bevonásra került.

A **központi költségvetés devizaadóssága** október végéig 1698,9 milliárd forinttal 8471,5 milliárd forintra csökkent. A devizaadósság a devizahitel-felvétel következtében 34,5 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 840,4 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 892,9 milliárd forinttal csökkent, és bruttó módon számítva a teljes adósság 40,7%-át tette ki október végén.

A teljes adósság 24,4%-át kitevő **devizakötvények** esetében a teljes állomány forintértéke a 129,8 milliárd forint törlesztést, az 506,4 milliárd forintos árfolyamnyereséget, továbbá a 0,1 milliárd forintos devizaállampapír-bevonást is figyelembe véve 5076,0 milliárd forintot tett ki október végén, amely a 2011. év végéhez képest 636,3 milliárd forint csökkenést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 16,3%-át tették ki október végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 34,5 milliárd forint értékű hitelfelvétel, valamint 710,6 milliárd forint törlesztés és 386,5 milliárd forint árfolyamnyereség következtében 1062,6 milliárd forinttal csökkent, és 3395,5 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A **költségvetés forintadóssága október** végéig 1608,7 milliárd forinttal nőtt, és 11 970,9 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 14,0 milliárd forint törlesztés következtében csökkent. Így a központi költségvetés forinthitel állománya október végén 540,8 milliárd forint értékű, a nemzetközi fejlesztési intézet részére és 36,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 54,7%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 1622,7 milliárd forinttal, 11394,1 milliárd forintra nőtt október végéig. A bruttó forintállampapír-kibocsátás 6873,1 milliárd forint volt, ugyanakkor a forintállampapírok törlesztése 5219,0 milliárd forintot tett ki ebben az időszakban. 31,1 milliárd forinttal csökkentette továbbá a forintadósságot a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alaphoz került állampapírok bevonása. A 31,1 milliárd forint összegben megvalósult állampapír-bevonás 29,8 milliárd forinttal csökkentette a kötvények, 1,3 milliárd forinttal a diszkontkincstárjegyek állományát.

Összességében a piaci államkötvények állománya 714,5 milliárd forinttal, a diszkontkincstárjegyek állománya 515,5 milliárd forinttal, a lakossági állampapírok állománya pedig 395,3 milliárd forinttal növekedett az időszak során. A nem piaci államkötvények állománya 2,5 milliárd forint törlesztés következtében csökkent október végéig, és 400,7 milliárd forintot tett ki.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 277,2 milliárd forinttal nőtt, az október végi állomány 358,4 milliárd forint volt. A 2012 májusától értékesített féléves kincstárjegy állománya októberben 1,6 milliárd forinttal nőtt, és 10,0 milliárd forintot tett ki október végén. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 47,0 milliárd forinttal 273,3 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható, inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2012. október végén a 61,2 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 227,4 milliárd forintot tett ki. Október végén a lakossági állampapírok állománya 869,1 milliárd forintot tett ki, ami 395,3 milliárd forint növekedést jelent 2011. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* októberben 0,1 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 4839,8 milliárd forintos állampapír-állomány 1043,0 milliárd forinttal volt magasabb a 2011. december végi állománynál. A külföldi állomány 9,9%-a, 478,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 90,1%-a, 4361,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje október végén 3,91 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 36,2 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya október végén 386,7 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek októberi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 2,8-ra emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 3,1-ről 1,9-re csökkent.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó októberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 48 bázisponttal csökkent, és 6,15%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó októberi aukcióján a kialakult átlaghozam 6,01% lett, amely 52 bázisponttal alacsonyabb az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozamnál.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 51 bázisponttal, 6,15%-ra mérséklődött az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az *5 éves kötvény* októberi aukcióján az átlaghozam 6,35%-ot ért el, ami 46 bázispontos csökkenést jelent a szeptemberi aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 6,85%-os átlaghozama 43 bázisponttal alacsonyabb a szeptemberi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve 3 hónapos lejáraton 25 bázisponttal, a 6 és 12 hónapos, valamint az éven túli lejáratokon 45-46 bázisponttal mérséklődtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa októberben 25 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 25 bázisponttal 6,05%-ra, a 6 hónapos 45 bázisponttal 5,97%-ra, a 12 hónapos hozam 46 bázisponttal 6,02%-ra csökkent. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 42 bázisponttal 6,17%-ra, az 5 éves hozam 37 bázisponttal 6,35%-ra, a 10 éves hozam 36 bázisponttal 6,88%-ra, a 15 éves hozam 35 bázisponttal 6,95%-ra mérséklődött.

